

Sygn. akt VI Ga 3/16

POSTANOWIENIE

Dnia 24 marca 2016 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Andrzej Borucki

Sędziowie: SO Renata Bober

SO Anna Harmata (spr.)

Protokolant: st. sekr. sądowy Joanna Mikulska

po rozpoznaniu w dniu 24 marca 2016 r. w Rzeszowie

na rozprawie

sprawy z wniosku Skarbu Państwa - Naczelnika Urzędu Skarbowego
w P.

z udziałem R. M.

o orzeczenie zakazu prowadzenia działalności gospodarczej

na skutek apelacji uczestnika od postanowienia Sądu Rejonowego w P. V Wydziału Gospodarczego z dnia 22 października 2014 r., sygn. akt V Gzd 18/14

postanawia:

uchylić zaskarżone postanowienie i przekazać sprawę Sądowi Rejonowemu w Przemyślu V Wydziałowi Gospodarczemu do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt VI Ga 3/16

UZASADNIENIE

postanowienia z dnia 24 marca 2016 r.

Skarb Państwa – Naczelnik Urzędu Skarbowego w P. wniósł o orzeczenie wobec uczestnika R. M. zakazu prowadzenia działalności gospodarczej na własny rachunek oraz pełnienia funkcji członka rady nadzorczej, reprezentanta i pełnomocnika w spółce prawa handlowego, przedsiębiorstwie państwowym, spółdzielni, fundacji lub stowarzyszenia przez okres 10 lat.

Na uzasadnienie wniosku wnioskodawca podał, iż uczestnik prowadzi działalność gospodarczą od 26.04.1994 r. pod nazwą R. M. Przedsiębiorstwo Budowlano- (...) w P., na dzień 26.06.2014 r. posiadał zaległości z tytułu podatków w łącznej kwocie 75.218,55 zł, których to zobowiązań nie wykonuje. Ponadto posiada zaległości u innych wierzycieli, tj. Burmistrza B. w kwocie 276,40 zł i Prezydenta Miasta P. w kwocie 20.149,95 zł. Zaległość podatkowa związana jest z prowadzoną działalnością gospodarczą i wynika z braku terminowej zapłaty podatku oraz nieodprowadzania pobranych zaliczek na podatek dochodowy od wynagrodzeń wypłacanych pracownikom. W

ocenie wnioskodawcy dłużnik celowym działaniem doprowadził do niewypłacalności, która to niewypłacalność nie jest wynikiem nadzwyczajnych okoliczności.

Uczestnik w toku postępowania nie ustosunkował się do treści wniosku.

Postanowieniem z dnia 22 października 2014 r. Sąd Rejonowy w P. orzekł wobec uczestnika R. M. na okres lat 3 (trzech) pozbawienie prawa prowadzenia działalności gospodarczej na własny rachunek oraz pełnienia funkcji członka rady nadzorczej, reprezentanta lub pełnomocnika w spółce handlowej, przedsiębiorstwie państwowym, spółdzielni, fundacji lub stowarzyszenia. (pkt I), w pozostałym zakresie wniosek oddalił (pkt II) oraz nakazał ściągnąć od uczestnika R. M. na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego w P. kwotę 100,00 zł tytułem opłaty od wniosku, od której wnioskodawca zwolniony był z mocy ustawy.

Sąd Rejonowy ustalił, że uczestnik R. M. prowadzi działalność gospodarczą pod nazwą R. M. Przedsiębiorstwo Budowlano-Uslugowo - (...) w P. od dnia 26.04.1996r. i w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą posiadał wobec Skarbu Państwa na dzień 26.06.2014 r. zaległości z tytułu niezapłaconych podatków w łącznej kwocie 75.218,55 zł, w tym w podatku od towarów i usług w kwocie 68.771,55 zł oraz w podatku dochodowym od osób fizycznych w kwocie 6.447,00 zł, których to zobowiązań nie wykonuje. Oprócz zaległości podatkowych dłużnik posiadał zaległości u innych wierzycieli, tj. Burmistrza B. w kwocie 276,40 zł i Prezydenta Miasta P. w kwocie 20.149,95 zł. Wnioskodawca pismem z dnia 15.05.2014 r. wezwał uczestnika do dobrowolnej zapłaty należności podatkowych, co okazało się bezskuteczne.

Czyniąc rozważania prawne Sąd Rejonowy powołał treść art. 373 ust. 1 i 2 oraz art. 374 ust. 1 ustawy Prawo upadłościowe i naprawcze, stwierdzając, iż zaistniały podstawy wobec uczestnika do orzeczenia zakazu prowadzenia działalności gospodarczej, bowiem upadłość ogłasza się w stosunku do dłużnika, który stał się niewypłacalny, a uczestnik R. M. jest niewypłacalny albowiem nie reguluje swoich wymagalnych zobowiązań pieniężnych wobec SP a także innych wierzycieli. Uczestnik jako dłużnik był obowiązany, nie później niż w terminie dwóch tygodni od dnia, w którym wystąpiła podstawa do ogłoszenia upadłości zgłosić w sądzie wniosek o ogłoszenie upadłości, czego nie uczynił. Stąd Sąd uznał, iż biorąc pod uwagę stopień winy uczestnika i rozmiar pokrzywdzenia Skarbu Państwa oraz innych wierzycieli, orzeczenie wobec uczestnika zakazu prowadzenia działalności gospodarczej na okres lat trzech jako okresu minimalnego przewidzianego przez ustawę jest zasadne.

Od powyższego postanowienia apelację wniósł uczestnik R. M. zaskarżając go w całości i zarzucając mu błąd w ustaleniach faktycznych i obrazę art. 373 ustawy Prawo upadłościowe i naprawcze poprzez przyjęcie, że niewypłacalność uczestnika i niespłacenie należności wobec Skarbu Państwa – Urzędu Skarbowego w P. oraz utrata płynności finansowej miały charakter trwały i powstały z winy uczestnika; wnosząc o uchylenie zaskarżonego postanowienia. Jednocześnie wniósł o przywrócenie terminu do złożenia apelacji.

W uzasadnieniu podniósł, iż od listopada 2013r. ciężko chorował, był leczony na raka i szereg chorób z tym związanych, co wykluczało dbanie o interesy. Wniosek wierzyciela nie zawierał okoliczności stanowiących podstawę dla orzeczenia zakazu. Orzeczenie nie uwzględniało kwestii winy, której uczestnik nie ponosi oraz skutków podejmowanych działań mających wpływ na realizację celu postępowania upadłościowego, którym jest zaspokojenie wierzycieli, tj. obniżenia wartości ekonomicznej i rozmiaru pokrzywdzenia wierzycieli. Uczestnik wskazał, iż nie uczestniczył w postępowaniu I instancyjnym z uwagi na chorobę oraz nieodbieranie korespondencji kierowanej na adres ul. (...), zważywszy na prowadzoną z majątku tam położonego egzekucję.

Postanowieniem z dnia 8 grudnia 2015r. Sąd Rejonowy uwzględniając wniosek uczestnika, przywrócił mu termin do wniesienia apelacji od postanowienia z dnia 22.10.2014r.

Na rozprawie w dniu 24 marca 2016 r. wnioskodawca wniósł o oddalenie apelacji i zasądzenie od apelującego na jego rzecz kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja uczestnika w zakresie w jakim wnosi o uchylenie zaskarżonego postanowienia zasługuje na uwzględnienie.

Trzeba bowiem wskazać, iż analiza poczynionych przez Sąd Rejonowy ustaleń faktycznych nie pozwala na weryfikację prawidłowości zastosowania przez Sąd ten sankcji przewidzianej art. 373 ustawy Prawo upadłościowe i naprawcze. Treść uzasadnienia orzeczenia Sądu pierwszej instancji uniemożliwia dokonanie oceny czy w rozpoznawanej sprawie zaszyły okoliczności faktyczne uzasadniające orzeczenie zakazu prowadzenia działalności gospodarczej przez uczestnika w świetle art. 373 ustawy z dnia 28.02.2003 r. Prawo upadłościowe i naprawcze. (Dz.U. 2015.233) (dalej jako: PUiN). Jak wynika z art. 328 kpc uzasadnienie powinno zawierać m.in. wskazanie podstawy faktycznej rozstrzygnięcia, co oznacza, że Sąd winien dokonać w tym zakresie wyczerpujących ustaleń faktycznych i oceny zgłoszonego materiału dowodowego.

Podstawą dla zastosowania art. 373 ust. 1 ustawy PUiN jest wykazanie przez wnioskodawcę i ustalenie przez Sąd jednej z przesłanek tego przepisu. Sąd Rejonowy powołał w tej mierze okoliczność przewidzianą art. 373 ust. 1 pkt 1 ustawy tj. niezłożenie przez dłużnika wniosku o ogłoszenie upadłości w terminie dwóch tygodni od dnia powstania podstawy do ogłoszenia upadłości.

Koniecznym wobec powyższego było ustalenie zaistnienia stanu niewypłacalności w rozumieniu art. 11 ust. 1, tj. stanu trwałego niewykonywania większości wymagalnych zobowiązań oraz co istotne - daty powstania tego stanu dla wyliczenia dwutygodniowego terminu dla złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości. Dalszą przesłanką zastosowania art. 373 ust. 1 pr.up.n. było ustalenie, czy niezłożenie przez zobowiązanego wniosku o ogłoszenie upadłości w ustawowym terminie nastąpiło z jego winy. Przepis ten niewątpliwie nie przewiduje domniemania winy zobowiązanego, przyjęcie więc winy wymaga oparcia jej na poczynionych ustaleniach faktycznych i uzasadnienia. Przy ustalaniu tych okoliczności mają zastosowanie wszystkie zasady i przepisy prawa procesowego dotyczące postępowania dowodowego i ustaleń faktycznych, w tym art. 229, 230 i 231 k.p.c.

Tymczasem w rozpoznawanej sprawie Sąd I instancji nie rozpoznał istoty sprawy ograniczając się do ustalenia, że uczestnik począwszy od 1996 r. prowadzi działalność gospodarczą i na dzień 26 czerwca 2014 r. posiadał zaległości z tytułu niezapłaconych podatków od towarów i usług i podatku dochodowego, a oprócz tego posiadał zaległości względem Burmistrza B. i Prezydenta Miasta P..

Wymienienie tych okoliczności nie jest wystarczające dla stwierdzenia i ustalenia przesłanek z art. 373 puin. Brak bowiem dalszych ustaleń, o których mowa powyżej, które umożliwiłyby prawidłową i właściwą subsumpcję przesłanek tej normy.

Wskazać należy, że w polskim systemie apelacji pełne postępowanie dwuinstancyjne nie ma charakteru wyłącznie kontrolnego, lecz jest kontynuacją merytorycznego rozpoznania sprawy, jednakże nie jest rzeczą Sądu II instancji analiza materiału dowodowego i dokonywanie w całości i od podstaw ustaleń faktycznych koniecznych dla rozstrzygnięcia sprawy - w miejsce Sądu I instancji.

Rozpoznając ponownie więc sprawę Sąd I instancji w sposób jednoznaczny określi dane i okoliczności wskazane powyżej, tj. kiedy nastąpiła niewypłacalność, kiedy dłużnik miał obowiązek zgłosić wniosek o ogłoszenie upadłości, a następnie oceni przyczyny braku złożenia tego wniosku, również zważywszy na argumentację uczestnika zgłoszoną w apelacji. Konsekwencją powyższego będzie ustalenie i dokonanie oceny dalszych przesłanek z art. 373 ust 1 PUiN tj. czy zachowaniu uczestnika można w ustalonym czasokresie przypisać winę i w jakiej postaci, ew. w dalszej kolejności, dokonanie oceny skutków podejmowanych przez uczestnika działań na obniżenie wartości ekonomicznej przedsiębiorstwa upadłego oraz rozmiar pokrzywdzenia wierzycieli.

Powyższe Sąd Rejonowy ustali również w świetle twierdzeń apelacji i załączonej doń dokumentacji lekarskiej, orzekając już na podstawie całości zgromadzonego materiału dowodowego.

Zważywszy na powyższe orzeczono jak w sentencji na mocy art. 386 § 4 kpc, pozostawiając Sądowi Rejonowemu rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego, stosownie do treści art. 108 § 2 kpc.